

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 132 286/99-12005
Signatura: vm4ks201

Oblastní pracoviště č. 13
Okresní pracoviště Olomouc

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní umělecká škola, Potštát 36 753 62 Potštát	
Identifikátor ředitelství:	600 004 414	IZO: 103 480 421
Ředitelka školy:	Jana Kozubíková	
Zřizovatel:	Školský úřad	
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Přerov, Bří Hovůrkových 17, 751 52 Přerov	
Termín inspekce:	30. a 31. března 1999	
Inspektorka:	Mgr. Naděžda Ostřanská	
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání	
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, povinná dokumentace školy, výroční zpráva, organizační řád školy, záznamy z pedagogických rad, záznamy z hospitací.	

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní údaje o škole

Škola má v současnosti 157 žáků ve dvou oborech - hudebním a výtvarném. Hudební obor navštěvují žáci přípravného studia a základního studia I. a II. stupně. Výtvarný obor byl založen v roce 1994 a je vyučován v jedné skupině s 12 žáky přípravného a základního studia I. stupně. Vzdělávací program vychází ze standardních učebních plánů a učebních osnov MŠMT. V oddělení klávesových nástrojů škola poskytuje žákům ve zvýšené míře (horní hranici hodinové dotace) výuku improvizace a hry z listu. Škola též nabízí výuku nepovinného předmětu sborový zpěv. Žáci jsou do základní umělecké školy přijímáni na základě průzkumových zkoušek.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Koncepce rozvoje školy byla ředitelkou zpracována ke konkurznímu řízení v červnu 1998. Hlavním záměrem v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu je zajištění výuky kvalifikovanými učiteli a postupné rozšíření nástrojového spektra o dechové, především žesťové nástroje.

Plán činnosti školy na školní rok 1998/99 stanovuje reálné úkoly, které vycházejí z koncepčních záměrů. Postihuje všechny oblasti nutné k zajištění výchovně-vzdělávacího programu školy včetně termínů porad, koncertů a plánovaných účastí v soutěžích. Plán kulturní činnosti školy je rozpracován do měsíčních plánů a zahrnuje s určením odpovědnosti pravidelné třídní předehrávky, veřejné koncerty a výchovné koncerty pro mateřské a základní školy. Plán byl projednán a schválen na pedagogické radě.

Plánování výchovně-vzdělávacího procesu je hodnoceno jako průměrné.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitelka školy zastává svou funkci od roku 1993, kdy byla pověřena řízením. Na základě výsledku konkurzu byla do funkce jmenována Školským úřadem Přerov ke dni 1. 8. 1998. K ustanovení zástupce nemá škola dostatečný počet tříd. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada.

Chod školy se opírá o organizační řád ze dne 1. 9. 1993, který zatím nebyl inovován. Řád vymezuje povinnosti žáků, pedagogických pracovníků a dalších zaměstnanců školy. Školní řád neobsahuje ustanovení týkající se práv žáků.

Organizační struktura školy je na průměrné úrovni.

2.2 Personální struktura

Odchodem dvou učitelů (mateřská dovolená a civilní vojenská služba) došlo v průběhu školního roku k personálním změnám. Výchovně vzdělávací program zajišťuje v současnosti 15 interních pedagogických pracovníků, většinou na částečný úvazek. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou právní normou splňuje 7 učitelů, tj. 47 % z celkového počtu. Čtyři učitelé (absolventi pedagogické fakulty - učitelství pro I. stupeň) mají pouze pedagogickou způsobilost.

Přehled výuky s odbornou způsobilostí:

	celkem vyuč. hodin	z toho počet hodin vyučovaných učiteli s odbornou způsobilostí	vyjádřeno v %
hra na klavír	37	27	73 %
elektron. klávesové nástroje	9	8	89 %
hra na dechové nástroje	7	2	29 %
hra na zobcovou flétnu	56,5	17,5	31 %
hra na bicí nástroje	5	0	0 %
hra na housle	6	0	0 %
hra na kytaru	6	0	0 %
sborový zpěv	3	3	100 %
hra na akordeon	4	4	100 %
hudební nauka	9	3,5	39 %
korepetice	1*	-	-
hudební obor celkem	142,5	65	46 %
výtvarný obor	3	0	0 %
celkem	145,5	65	44 %

poz. předmět s označením * není započítán do celkového počtu hodin s odbornou způsobilostí

Vedení školy věnuje pozornost odbornému růstu učitelů, kteří se zúčastňují vzdělávacích akcí a odborných seminářů. Jeden učitel si doplňuje vzdělání studiem v konzervatoři - obor hra na housle.

Personální struktura je na spíše podprůměrné úrovni.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost není prováděna plánovitě. Kontrolu kvality výuky provádí ředitelka školy v době zastupování za nepřítomné učitele. Přímé hospitace ve vyučovacích hodinách nejsou prováděny, pouze namátkové hospitační vstupy, z nichž nejsou pořizovány záznamy. Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti ředitelka sleduje především účastí na všech interních a veřejných koncertech a soutěžích. Závěry z provedených kontrol jsou dle sdělení ředitelky s učiteli projednávány. Kritéria pro hodnocení pracovníků nejsou zpracována písemně.

Vzhledem k zjištěným nedostatkům v oblasti učebních plánů a osnov hodnotí ČŠI kontrolní systém jako podprůměrný.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Zavedený vnitřní informační systém je směrem k pracovníkům a žákům školy dostačující. Je zajišťován především osobním kontaktem učitelů, prostřednictvím porad, měsíčních plánů, k tomuto účelu je též využívána nástěnka. Rodičům škola podává informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských sešitů a na třídních schůzkách, které se konají vždy po třídních předehrávkách. Rodiče se zapojují do školních akcí, velmi dobrá je spolupráce se Sdružením přátel školy. Veřejnost je informována o akcích školy místním rozhlasem a tiskem.

Informační systém má standardní úroveň.

5 Vedení povinné dokumentace

Namátkovou kontrolou dokumentace nebyly zjištěny závažnější nedostatky. Povinná dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu na předepsaných tiskopisech.

Vedení povinné dokumentace je hodnoceno jako průměrné.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Kontrolou třídních knih a výkazu žáků bylo zjištěno, že učební plány v hudebním oboru jsou dodržovány. V plné míře je zajištěna výuka hudební nauky. Nedostatek byl zjištěn ve skupině výtvarného oboru. Učební plán č. 30 a 31 není dodržován z hlediska předmětové skladby - do výuky není zařazen předmět modelování.

Učební plány jsou s výjimkou skupiny výtvarného oboru plněny.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet přidělený Školským úřadem Přerov je dostačující pro realizaci vzdělávacího programu, umožňuje realizovat výuku převážně na spodní hranici učebních plánů. V průběhu školního roku byly nakoupeny potřebné hudební nástroje (elektronické klávesové nástroje a altové zobcové flétny), které jsou účelně využívány.

Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka hudebního a výtvarného oboru probíhá v kmenové škole a část hudebního oboru na třech pobočkách základní umělecké školy v Olšovci, Partutovicích a Stříteži. Výuka se uskutečňuje ve třídách základních škol.

Budova kmenové školy prošla v uplynulých letech rozsáhlejší rekonstrukcí. V přístavbě bylo vybudováno nové sociální zařízení, v suterénu instalován kotel na tuhá paliva. Tento trojpodlažní objekt zahrnuje čtyři učebny, hudební sál, kancelář a centrální šatnu. Učebny jsou vybaveny pianiny, v hudebním sále je umístěn klavír. Učebna bicích nástrojů je speciálně upravena a dostatečně odhlučněna. Učebna hudební nauky je bohatě vybavena didaktickými pomůckami (většinou vlastní výroby), nástěnkami a audiovizuální technikou. Zde je vyučován také výtvarný obor. Z perspektivního hlediska nemá obor dostatečné prostory a vybavení. V učebně není zavedena voda.

Nástrojový archiv pro zapůjčování hudebních nástrojů začínajícím žákům je dostatečný. V současnosti nejsou využívány žesťové nástroje. Archiv je doplňován zejména o altové zobcové flétny a elektronické klávesové nástroje. Notový archiv je přehledně uspořádán a průběžně doplňován.

Celoroční plán práce v oblasti materiálně-technických podmínek výuky reaguje na finanční možnosti školy. Hudební sál byl vybaven praktikáblí. Ředitelka školy v současné době zajišťuje podmínky pro archivování žákovských prací výtvarného oboru.

Materiálně-technické podmínky kmenové školy pro zajištění výchovně-vzdělávací činnosti hudebního oboru jsou na průměrné úrovni.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin z objektivních příčin neodpovídá psychohygienickým zásadám. V rozvrhu nejsou zařazeny přestávky. Výuka na pobočkách se podřizuje výuce a provozu základních škol nebo dopravním spojům. Tepelné a světelné podmínky jsou vyhovující.

Psychohygienické zásady nejsou dodržovány, tato oblast je hodnocena jako spíše podprůměrná.

10 Hodnocení personálních podmínek

Personální podmínky pro zajištění výchovně-vzdělávacího procesu v hudebním oboru jsou srovnatelné s ostatními menšími školami. Učitelé většinou učí hru na více nástrojů. Tato skutečnost je ovlivněna zájmem žáků, v současné době nejvíce o zobcovou flétnu.

Hru na dechový nástroj - zobcovou flétnu vyučuje pět učitelů, z nichž dva mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto nástroje (procentuální údaje o výuce s odbornou způsobilostí uvádí tabulka na str. 2).

Hudební nauku zajišťují dva učitelé. Na kmenové škole je předmět vyučován učitelkou bez odborné způsobilosti, avšak s dlouholetou praxí na I. stupni základní školy, na pobočkách je vyučován učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Hru na klavír vyučuje šest učitelů, čtyři s odbornou a pedagogickou způsobilostí a jeden s odborností pro jiný nástroj (lesní roh).

Sborový zpěv vyučuje učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Personální podmínky ve sledovaných předmětech jsou na průměrné úrovni.

11 Plnění učebních osnov

Kontrolou dokumentace, průběhu a výsledků vzdělávání bylo zjištěno, že učební osnovy jsou s výjimkou předmětu hudební nauka plněny. Výuka hudební nauky je prováděna ve skupinách různých ročníků, a to 1. - 3. a 4. - 5. ročníku. Probírané učivo není diferencováno a neodpovídá tak požadavkům učebních osnov (týká se vyšších ročníků ve skupině). Tento nedostatek byl zjištěn již při předešlé inspekci v roce 1996.

Učební osnovy v hudebním oboru jsou s výjimkou předmětu hudební nauka dodržovány.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hra na klavír

V hodinách byli žáci důsledně vedeni ke kvalitě úhozu a dynamickému odstínění hry. Problematická a technicky náročnější místa zadávaných skladeb byla učitelem dobře vysvětlena a názorně předvedena. Etudy a přednesové skladby byly vhodně vybrány, úměrně technické vyspělosti žáků a požadavkům osnov. ČŠI hodnotí velmi pozitivně rozvíjení harmonického citění žáků zařazením doprovodu národních písní s praktickým využíváním základních harmonických funkcí a transpozic.

Hudební nauka

Hodiny byly učitelkou dobře připraveny. Opakování učiva a zvolený způsob praktického procvičování udržovalo žáky v aktivitě a soustředění. Zařazeny byly také další důležité složky předmětu - pěvecké a poslechové činnosti, které byly pojaty spíše relaxačně. S tématem hodiny nesouvisely a nebyly zde efektivně využity teoretické znalosti písňové formy nebo stylových období. Výuka byla vedena frontálně bez ohledu na ročníkovou rozdílnost. Probírané učivo, zejména u vyšších ročníků, tak neodpovídá požadavkům učebních osnov. Didaktické pomůcky, kterými je tento předmět bohatě vybaven, nebyly v hodinách využity.

Hra na zobcovou flétnu

Velmi dobrý průběh měla hodina hry na zobcovou flétnu. Zadávaná cvičení byla dobře vysvětlena, rytmicky procvičena a učitelem názorně předvedena. K motivaci učitel využíval také hry na jiný nástroj. Žákyně byla vedena k rytmické přesnosti a respektování frází. Projevila se dobrá práce s dechem.

Sborový zpěv

Tento nepovinný předmět navštěvují žáci různých oddělení hudebního oboru. Cílem hodiny byl nácvik repertoáru na veřejné vystoupení. Žáci prokázali, že je v hodinách sborového zpěvu dbáno na správné návyky nenásilného tvoření tónu, výslovnosti a pěveckého dýchání. Dobře reagovali na dirigentská gesta. I když se projevila intonační nepřesnost a menší hlasové dispozice u některých žáků, je výuka tohoto předmětu pro všeobecné rozvíjení muzikálnosti hodnocena velmi pozitivně.

Kvalita výuky hudebního oboru, kterou ČŠI sledovala, je po odborné a metodické stránce celkově hodnocena jako průměrná.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Na základě sledovaných lekcí v hudebním oboru lze konstatovat, že efektnějších výsledků dosahují žáci v nástrojové výuce hlavního oboru. Získávají dobré návyky, jsou vedeni ke snaze o zvukovou kvalitu a přesnost provedení. V nepovinném předmětu

sborový zpěv pak dále rozvíjejí své hlasové a muzikální schopnosti. V předmětu hudební nauka však nedosahují požadovaných znalostí především žáci vyšších ročníků ve smíšených skupinách, přestože tento předmět již v minulosti byl důležitou částí výchovně-vzdělávacího procesu a vyniká bohatostí didaktických pomůcek.

Škola se zapojuje do soutěží a přehlídek základních uměleckých škol. V interpretační soutěži K. Ditterse ve Vidnavě a okresním kole soutěže MŠMT v komorní hře zobcových fléten a sólové hře na housle a klavír se žáci umístili na 2. a 3. místech, v přehlídce smyčcových duet v Uničově ve stříbrném pásmu.

Výsledky vyučování mají průměrnou úroveň.

ZÁVĚRY

- Koncepce rozvoje školy je reálná, plánování výchovně-vzdělávací činnosti je systematické.
- Personální podmínky pro zajištění výchovně-vzdělávací činnosti školy jsou na spíše podprůměrné úrovni.
- Kontrolní činnost není dostatečně prováděna.
- V plnění učebních plánů a učebních osnov byly zjištěny nedostatky.
- Škola má pro výuku hudebního oboru dobré materiálně-technické podmínky.
- V rozvrhu hodin nejsou dodržovány psychohygienické zásady.
- Kvalita výuky hudebního oboru je na dobré úrovni.
- Výsledky vyučování jsou na rozdílné úrovni, podstatně lepších výsledků dosahují žáci v hlavním oboru - hra na nástroj než v hudebně-teoretickém předmětu hudební nauka.

Na základě zjištěných skutečností je oblast řízení hodnocena jako průměrná. Podmínky a průběh vzdělávání jsou rovněž hodnoceny jako průměrné.

razítko

Podpis inspektorky:

N. Ostřanská v. r.

V Olomouci dne 13. dubna 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 16. 4. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Jana Kozubíková v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel = ŠÚ		
Školský úřad: Přerov	99-04-26	132 165/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		bez připomínek